

DATUMU SKATĪT DOKUMENTA PARAKSTA LAIKA ZĪMOGĀ
REĢISTRĀCIJAS NUMURU SKATĪT DOKUMENTA PIELIKUMĀ

SIA "Vindr Latvia"
info@vindr.lv

SIA "Skepast&Puhkim"
info@skpk.lv

Valsts vides dienestam
E_ADRESE

***Par ietekmes uz vidi novērtējuma
vēja parkam "Nīcgale" ziņojuma
1. redakcijas sabiedrisko apspriešanu***

Akciju sabiedrība „Latvijas valsts meži” (turpmāk - LVM) ir izskatījusi vēja parka “Nīcgale” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu (turpmāk – IVN ziņojums), kas pieejams tīmekļa vietnē skpk.ee.

Iepazīstoties ar ieceri un izvērtējot pieejamo informāciju LVM sniedz šādu viedokli:

LVM konstatē, ka atbilstoši “Sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums par plānotās darbības – vēja elektrostaciju parka “Nīcgale” izbūves Augšdaugavas novada Nīcgales, Dubnas un Kalupes pagastā ietekmi uz īpaši aizsargājamām sikspārņu sugām” (turpmāk – Atzinums 1), ja nav iespējami rekomendētie ietekmi mazinošie pasākumi, kas pilnībā novērš paredzamo ietekmi uz dzīvotni, atkarībā no izvēlētās alternatīvas noteikti sikspārņu dzīvotņu aizvietošanas pasākumi, kas potenciāli var apgrūtināt Zemkopības ministrijas valdījumā un LVM pārvaldīšanā vai īpašumā esošo zemi (turpmāk – LVM zeme). Atzinumā 1 noteikts, ka, gadījumā, ja nav tehniski iespējams nodrošināt ietekmi mazinošos pasākumus, kas pilnībā novērš paredzamo ietekmi uz konkrēto biotopa poligonu, VES attīstītājam ir pienākums nodrošināt:

- biotopa 9020* *Veci jaukti platlapju meži* platības pieaugumu (vai panākt pierādāmu biotopa kvalitātes uzlabošanas esošā biotopa poligonā) citā teritorijā vismaz 0,46 ha apjomā;
- biotopa 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* platības pieaugumu (vai panākt pierādāmu biotopa kvalitātes uzlabošanas esošā biotopa poligonā) citā teritorijā vismaz 12,44 ha apjomā;
- biotopa 91D0* *Purvaini meži* platības pieaugumu (vai panākt pierādāmu biotopa kvalitātes uzlabošanas esošā biotopa poligonā) citā teritorijā vismaz 0,92 ha apjomā.

Atzinumā 1 norādīts, ka papildus monitoringam ir iespējams veikt pētījumus par dažādu tirgū pieejamo sikspārņus atbaidošo tehnoloģiju efektivitāti VES teritorijā, kā arī dažādu režīmu piemērošanu VES, piemēram, ProBat4. Ja monitoringa rezultātā tiks pierādīta pietiekama šādu risinājumu efektivitāte, pastāv iespēja pārtraukt vai samazināt bat-mode režīma izmantošanu.

LVM konstatē, ka “Sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums par plānotās darbības – vēja elektrostaciju parka “Nīcgale” Augšdaugavas novada Nīcgales un Kalupes pagastā izbūves un ekspluatācijas ietekmi uz Latvijā īpaši aizsargājamām un apdraudētām putnu sugām” (turpmāk – Atzinums 2) norādīts:

- *Lai kompensētu Paredzētās darbības radīto ietekmi uz mazā ērgļa mikroliegumiem (kods 1864 un kods 2451), Latgales vai Sēlijas reģionā izveidojami 4 mikroliegumi mazā ērgļa aizsardzībai (proporcija 1:2 piemērojama, ņemot līdzšinējo Latvijā plānoto VES parku IVN atzinumos pielietoto praksi) ar kopējo platību, kas nav mazāka par 20 ha (vismaz 5ha uz katru izveidoto mikroliegumu).*
- *Pēc pašreizējiem pētījumiem būtiski negatīvi ietekmētas ir 3 ārpus mikroliegumiem esošās mazo ērgļu ligzdošanas teritorijas (Nr. 3, Nr. 4 un Nr. 8), kuru aizvietošanai nepieciešams izveidot vismaz 3 jaunas mikrolieguma aizsardzības režīmam atbilstošas brīvprātīgās aizsardzības teritorijas ar kopējo platību, kas nav mazāka par 15 ha (vismaz 5 ha uz katru izveidoto aizsardzības teritoriju).*
- *Ja tiek virzīta tālāk iecere par VES Nr. N27 izbūvi, nepieciešams izveidot vienu vistu vanaga ligzdošanas vietu aizsardzībai paredzētu teritoriju vismaz 5 ha apmērā, lai nodrošinātu konkrētās VES izbūves rezultātā ietekmētās vistu vanaga ligzdošanas teritorijas aizvietošanu.*
- *Ja tiek virzīta tālāk iecere par VES Nr. N1 un N12 izbūvi, nepieciešams izveidot divas ķīķa ligzdošanas vietu aizsardzībai paredzētas teritorijas (katru no tām vismaz 5 ha apmērā), lai nodrošinātu konkrēto VES izbūves rezultātā ietekmēto ķīķa ligzdošanas teritoriju aizvietošanu.*
- *Ņemot vērā mežirbei, apodziņam, trīspirkstu dzenim, mazajam dzenim un mazajam mušķērājam piemēroto dzīvotņu izciršanas prognozējamo būtiski negatīvo ietekmi uz VES “Nīcgale” tiešā tuvumā ligzdojošo iepriekš pieminēto sugu populācijām, ir nepieciešams nodrošināt ietekmēto dzīvotņu aizvietošanu citviet, izveidojot ligzdošanas vietu aizsardzības nodrošināšanai aizsardzības teritorijas:*
 - *mežirbei ar kopējo platību, kas nav mazāka par 2,15 ha (ietverta par 40 gadiem vecāku izcērtamo mežaudžu platība, kas ietilpst augstas un ļoti augstas dzīvotņu piemērotības klasēs mežirbei);*
 - *apodziņam ar kopējo platību, kas nav mazāka par 6 ha (ietverta par 40 gadiem vecāku izcērtamo mežaudžu platība, kas ietilpst augstas un ļoti augstas dzīvotņu piemērotības klasēs apodziņam);*
 - *trīspirkstu dzenim ar kopējo platību, kas nav mazāka par 0,15 ha (ietverta par 40 gadiem vecāku izcērtamo mežaudžu platība, kas ietilpst augstas un ļoti augstas dzīvotņu piemērotības klasēs trīspirkstu dzenim);*
 - *mazajam dzenim ar kopējo platību, kas nav mazāka par 0,1 ha (ietverta par 40 gadiem vecāku izcērtamo mežaudžu platība, kas ietilpst augstas un ļoti augstas dzīvotņu piemērotības klasēs mazajam dzenim);*
 - *mazajam mušķērājam ar kopējo platību, kas nav mazāka par 1,9 ha (ietverta par 40 gadiem vecāku izcērtamo mežaudžu platība, kas ietilpst augstas un ļoti augstas dzīvotņu piemērotības klasēs mežirbei).*

Papildus Atzinumā 2 norādīts par nepieciešamību nodrošināt barošanās vietas un kritērijiem mikroliegumu teritoriju izvēlei, kā arī, ka nav nepieciešams katrai sugu grupai vai biotopam radīto zaudējumu aizstāšanai plānot atsevišķas teritorijas, bet gan izvēlēties kopējas platības, kas atbilst visu ietekmēto sugu un biotopu grupu aizstāšanas prasībām.

Atbilstoši atzinumam “Sertificētu sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinums par plānotās darbības – vēja elektrostaciju parka “Nīcgale” izbūves Augšdaugavas novada

Nīcgales, Dubnas un Kalupes pagastā ietekmi uz īpaši aizsargājamiem purvu, zālāju, mežu un virsāju biotopiem, kā arī izpētes teritorijā reģistrētajām retajām un aizsargājamām vaskulāro augu, ķērpju, sūnu un bezmugurkaulnieku sugām”, gadījumā, ja nav tehniski iespējams nodrošināt ietekmi mazinošos pasākumus, kas pilnībā novērš fizisku ietekmi uz konkrēto biotopa poligonu, VES attīstītajam ir pienākums nodrošināt:

- *biotopa 9010* Veci vai dabiski boreāli meži platības pieaugumu (vai panākt pierādāmu biotopa kvalitātes uzlabošanas esošā biotopa poligonā) citā teritorijā vismaz 0,19 ha, 1,14 ha, 0,47 ha, 1,29 ha, 2,74 ha, 0,14 ha, 1,18 ha, 2,44 ha, 3,95 ha, 4,17 ha, 0,04 ha un 0,07 ha jeb 17.82 ha kopapjomā saskaņā ar mežu biotopu eksperta izstrādātu un DAP saskaņotu pasākumu plānu;*
- *biotopa 9020* Veci jaukti platlapju meži platības pieaugumu (vai panākt pierādāmu biotopa kvalitātes uzlabošanas esošā biotopa poligonā) citā teritorijā vismaz 1,04 ha apjomā saskaņā ar mežu biotopu eksperta izstrādātu un DAP saskaņotu pasākumu plānu;*
- *biotopa 91D0* Purvaini meži platības pieaugumu (vai panākt pierādāmu biotopa kvalitātes uzlabošanas esošā biotopa poligonā) citā teritorijā vismaz 0,13 ha un 3,26 ha apjomā saskaņā ar mežu biotopu eksperta izstrādātu un DAP saskaņotu pasākumu plānu;*
- *panākt atbilstošu platību pāreju uz purvu biotopam 7110 Aktīvi augstie purvi* vai mežu biotopam 91D0* Purvaini meži atbilstošu platību vismaz 0,67 ha un 0,56 ha platībā saskaņā ar purvu vai mežu biotopu eksperta izstrādātu un DAP saskaņotu pasākumu plānu;*
- *vismaz 3,02 ha platībā, veidojot noteiktai sugai piemērotus apstākļus mežaudzēs, kurās līdzšinējie apstākļi uzskatāmi par suboptimāliem vai nepiemērotiem sugas sastopamībai. Pasākumi var tikt īstenoti tikai meža masīvos, kuros konstatēta sugas sastopamība. Pasākumi īstenojami saskaņā ar sūnu eksperta izstrādātu un DAP saskaņotu pasākumu plānu;*
- *ja nav tehniski iespējams nodrošināt ietekmi mazinošos pasākumus, kas pilnībā novērš fizisku ietekmi uz Hellera ķīllapītes *Crossocalyx hellerianus* dzīvotnēm, VES attīstītajam ir pienākums īstenot pasākumus vismaz 1,15 ha platībā, veidojot sugai piemērotus apstākļus mežaudzēs, kurās līdzšinējie apstākļi uzskatāmi par suboptimāliem vai nepiemērotiem sugas sastopamībai. Pasākumi var tikt īstenoti tikai meža masīvos, kuros konstatēta sugas sastopamība. Pasākumi īstenojami saskaņā ar sūnu eksperta izstrādātu un DAP saskaņotu pasākumu plānu.*
- *ņemot vērā, ka ES nozīmes biotopu poligonos, uz kuriem prognozējama būtiska negatīva ietekme no plānotās VES izbūves konstatētas arī īpaši aizsargājamo sugu Hellera ķīllapītes *Crossocalyx hellerianus* un kailās apaļlapes *Odontoschisma denudatum* atradnes, iepriekš aprakstītie bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgu platību atjaunošanas pasākumi var tikt īstenoti tikai mežu masīvos, kuros ir reģistrētas konkrēto aizsargājamo sugu atradnes.*

LVM konstatē, ka atzinumā “Ietekmes uz ainavu novērtējums – atzinums”, norādīts, ja pēc vēja parka izbūves tiek konstatēta būtiski lielāka vizuālā ietekme nekā novērtējumā paredzēts, īpaši jutīgās publiski pieejamās vietās, izvērtējami papildu lokāli risinājumi. Tie var ietvert apauguma saglabāšanu vai atjaunošanu, lokālu labiekārtojuma pielāgošanu, skatu organizēšanu vai informatīvu skaidrojumu par ainavas pārmaiņām. Vienlaikus jāņem vērā, ka jau izbūvētu VES vizuālo ietekmi pēc būtības nav iespējams būtiski samazināt ar vienkāršiem ainavu labiekārtojuma pasākumiem, tādēļ galvenā nozīme ir izvietojuma un infrastruktūras optimizācijai pirms būvniecības. [...] Pievedceļu un montāžas laukumu ierīkošanā jāierobežo kailciršu platības un jāizvairās no liekas mežmalu atvēršanas jutīgu skatu virzienos. Vietās, kur esošais apaugums būtiski samazina VES redzamību no apdzīvotām vietām, ceļiem, rekreācijas objektiem vai AAA “Nīcgales meži”, šāds apaugums pēc iespējas saglabājams.

Ņemot vērā, ka šobrīd nav zināms precīzs izbūvējamo VES skaits un novietojums un attiecīgi nepieciešamais kompensējamo pasākumu apjoms, LVM atkārtoti norāda, ka, ja IVN rezultātā plānots veikt jebkādas plānotās darbības ietekmi mazinošus pasākumus, tad to plānošanai un realizēšanai LVM apsaimniekotajā teritorijā ir nepieciešams atsevišķs rakstisks LVM saskaņojums. Gadījumā, ja LVM piekritīs kompensējošajiem un/ vai saimnieciskās darbības aprobežojošiem pasākumiem (t. sk. ar ainavu apauguma saglabāšanā skata aizsegšanai) LVM zemē, slēdzams savstarpējs līgums un ierosinātajam jāsedz LVM saimnieciskajai darbībai radītie zaudējumi un visas ar pakalpojuma sniegšanu saistītās izmaksas. Papildus LVM norāda, ka darbības ierosinātajam primāri ir jāmeklē risinājums pasākumu nodrošināšanai ārpus LVM zemes.

Ņemot vērā, ka tiek skarta Zemkopības ministrijas valdījumā un LVM pārvaldīšanā vai LVM īpašumā (turpmāk – LVM zeme) esošas zemes vienības, LVM lūdz papildināt vai precizēt IVN ziņojumu:

- Ja IVN tiek plānots veikt putnu monitoringu un/vai sikspārņu izpēti (t. sk. pirmsbūvniecības, būvniecības un ekspluatācijas, bet ne tikai) LVM zemē, to/-ā monitoringu/-a metodika/-as (t. sk., ja tā jau ir saskaņota ar DAP) jā saskaņo ar LVM. Pēc monitoringa veikšanas to/-ā ziņojumi jā iesniedz un jā saskaņo ar LVM.
- Ņemot vērā, ka par LVM zemi ir noslēgti medību tiesību līgumi, monitoringa veicējiem ir jā informē LVM par plānotajiem apsekojumiem, lai par plānotajām darbībām varētu tikt informēti medību tiesību nomnieki.
- Bez LVM rakstiska saskaņojuma ir aizliegts noteikt jebkādas plānotās darbības ietekmes novēršanas, mazināšanas vai kompensējošas darbības un pasākumus, ja tie aprobežo saimniecisko darbību LVM zemē. Ja eksperta ieskatā šādi pasākumi ir nepieciešami, tie jā pamato ar atbilstošām tiesību normām.
- Lūdzam precizēt Ziņojuma 32. lapa minēto par atmežošanu un zemes lietošanas veida maiņu ņemot vērā Meža likuma 1. pantā un 41. pantā noteikto, ka platību atmežo, ja tas nepieciešams būvniecībai [...], un ka atmežošana ir personas darbības izraisīta meža pārveidošana citā zemes lietošanas veidā. Ņemot vērā iepriekš minēto, lūdzam arī izvērtēt nepieciešamību precizēt 1.5. tabulu un 1.4.7. apakšnodaļu.
- LVM norāda, ka Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likums ir zaudējis spēku. Lūgums izvērtēt vai nav precizējama informācija Ziņojuma 33. lapā.
- Ziņojuma 33. lapā nekorekti norādīts, ka *atmežojamā platība tiks atzīmēta dabā ar robežzīmēm*. Atbilstoši LVM prasībām, trase dabā tiek marķēta. Konkrēti norādījumi trases marķēšanai tiek izsniegti ar LVM tehniskajiem noteikumiem būvprojektam. Lūdzam arī precizēt, ka atmežojamā trase tiek saskaņota ar LVM būvprojekta izstrādes ietvaros.
- Vienlaikus LVM vērš uzmanību, ka termina “transformācija” vietā korekti ir lietot terminu “atmežošana”.
- Lūdzam uzsvērt, ka konkrētas atmežojamās un pēc projekta īstenošanas apmežojamās platības nosakāmas būvprojekta izstrādes ietvaros ņemot vērā aktuālos datus.
- Lūdzam Atzinuma 35. lapā norādīt, ka visi meliorācijas risinājumi LVM zemē saskaņojami ar LVM.
- Lūdzam Atzinuma 35. lapā norādīt, ka visu ceļu izbūve un pārbūve LVM zemē tiks veikta ņemot vērā LVM aktuālos noteikumus meža autoceļiem. Uz IVN izstrādes brīdi aktuālie noteikumi pieejami [Latvijas valsts meži - Meža autoceļi](#).
- Lūdzam precizēt 1.19. attēlu, nodalot pašvaldības un LVM meža autoceļus, tā pat precizēt kategorijā “esošs ceļš” – ja ceļš ir LVM meža autoceļš, tad tā arī norādīt.
- Ņemot vērā, ka meža apsaimniekošana tiek veikta visa gada griezumā, lūdzam norādīt, ka visi VES aprīkojumi ar ledus detektēšanas sistēmām un/vai pretapledošanas sistēmām, kā

arī pie VES, kas atrodas ceļu tuvumā, jāizvieto brīdinājums par ledus krišanas iespējamību. Konkrēti risinājumi nosakāmi būvprojekta izstrādes laikā.

- Lūdzam norādīt, ka ja tiek izstrādāts vēja parka Civilās aizsardzības plāns, tas jāsavieno ar LVM.
- Ziņojuma 231. lapā kā riska “ugunsgrēks” preventīvie pasākumi ir norādīti: *Drošības zonu izveide ap katru turbīnu, ūdens ņemšanas vietu ierīkošana, kā arī regulāra nokaltušo krūmu un zaru aizvākšana*. Lūdzam precizēt prasības ūdens ņemšanas vietu ierīkošanai vēja parka ekspluatācijai, t. sk. nepieciešamo risinājumu apjomu būvprojektā, vai arī papildināt ar šī jautājumu risināšanu būvprojektā.
- Ziņojuma 235. lapā norādīts, ka *ja nepieciešams veikt atmežošanu, meža ceļu remontu vai citus darbus, ieteicams uz visu darbu veikšanas periodu apturēt tās turbīnas, kuru riska zonas pārklājas ar darbu teritoriju*. Lūdzam papildināt – norādot, ka pēc LVM lūguma, vēja parka operatoram ir pienākums uz minēto darbu laiku apturēt tās turbīnas, kuru IVN norādītās riska zonas pārklājas ar darbu teritoriju.

LVM atkārtoti norāda, ka ikviena darbība LVM zemēs tiek saskaņota individuāli un tās īstenošanā ievērojamas normatīvo aktu prasības. Katras būvniecības ieceres vērtēšana un saskaņošana tiks veikta individuāli, atbilstoši noslēgtajiem zemes lietošanas līgumiem, ņemot vērā LVM tehniskos noteikumus, kā arī LVM intereses valsts meža zemes apsaimniekošanā. Informācija par tehnisko noteikumu izsniegšanas kārtību pieejama šeit: [Latvijas valsts meži - Būvniecība](#).

Ja tiek ņemts vērā iepriekš minētais, LVM konceptuāli neiebilst izstrādātajam IVN ziņojumam.

Mežierīcības Dienvidlatgales reģiona
Mežierīcības vadītājs

Artis Liepiņš

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU